

Płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej

07.10.2006.

Cele działania

- utrzymanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków roślin, zwierząt, w tym ptaków, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r (Dz.U. nr 94, poz. 795) na obszarach Natura 2000;
- osiągnięcie celów środowiskowych na obszarach wyznaczonych zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.

Podstawa prawna

Art. 38 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) (Dz. Urz. UE L 277, str. 1 z 21.10.2005).

Opis działania

Działanie polega na udzielaniu rekompensat producentom rolnym, których działalność rolnicza jest ograniczana w związku z:

- 1) zakazem podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 2) ustaleniami planów ochrony zatwierdzonymi dla obszarów Natura 2000 w drodze rozporządzenia;
- 3) ustaleniami planów gospodarowania wodami, przyjętymi w celu osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód ze względu na środowisko, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.

Minimalne wymagania

Minimalne wymagania i określają niepłatny poziom odniesienia dla zobowiązań, których realizacja wiąże się z określoną pomocą (rekompensatą) dla beneficjenta. Zgodnie z art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005, minimalne wymagania oznaczają normy obowiązkowe ustanowione zgodnie z art. 4 i art. 5 oraz załącznikami III i IV rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001. Art. 51 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 stanowi jednocześnie, że w okresie przejściowym (do czasu wprowadzenia przez dany kraj jednolitej płatności obszarowej) minimalne wymogi oznaczają te zasady, które są zawarte w art. 5 i załączniku IV do rozporządzenia nr 1782/2003.

Działanie składa się z dwóch schematów:

Schemat I: płatności dla obszarów Natura 2000;

Schemat II: płatności związane z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (Program wodnośrodowiskowy).

SCHEMAT I

Schemat I składa się z dwóch pakietów rolnośrodowiskowych (wariant 3.2 w ramach pakietu 3: ekstensywne trwałe użytki zielone i pakiet 4: ochrona cennych siedlisk przyrodniczych), których celem jest zachowanie dobrego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków programu Natura 2000. Liczba pakietów rolnośrodowiskowych w tym Schemacie może ulec rozszerzeniu, stosownie do ustaleń planów ochrony.

Zasady łączenia pakietów

Na powierzchni objętej wariantem 3.2. lub pakietem 4 w ramach Schematu I, beneficjent nie może wnioskować o wsparcie z tych samych wariantów w ramach działania 2.2. Program rolnośrodowiskowy. Wariant 3.2. nie może być realizowany na tej samej powierzchni z pakietem 4: ochrona cennych siedlisk przyrodniczych.

Koszty transakcyjne

Kosztem transakcyjnym związanym z przystąpieniem do realizacji Schematu I jest sporządzenie dokumentacji siedliska lub dokumentacji ornitologicznej. Koszty sporządzenia tych dokumentacji są uzależnione od wyjściowej powierzchni siedliska, na którą przysługuje rekompensata. Koszty transakcyjne będą wypłacane jednorazowo, z wypłatą pierwszej płatności rolnośrodowiskowej za dany wariant. Koszty prowadzenia monitoringu przyrodniczego Dodatkowym elementem rekompensaty mogą być koszty związane z prowadzeniem monitoringu przyrodniczego przez beneficjenta, w każdym roku realizacji działania. Zakres monitoringu obejmujący wybrane gatunki roślin lub zwierząt będzie określony w dokumentacji siedliska.

Powierzchnia realizacji działania

Schemat I będzie dostępny na wszystkich obszarach Natura 2000, zatwierdzonych przez Radę Ministrów, i przesłanych do Komisji Europejskiej.

Beneficjent

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Kryteria dostępu

Beneficjent może ubiegać się o rekompensatę, jeżeli:

- 1) jest producentem rolnym;
- 2) jest posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa rolnego położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha,
- 3) posiada zatwierdzoną przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody dokumentację siedliska lub dokumentację ornitologiczną, sporządzoną zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez ministra właściwego ds. środowiska;
- 4) zobowiąże się do realizacji zobowiązania przez 5 lat, zgodnie z zapisami w dokumentacji siedliska lub dokumentacji ornitologicznej;
- 5) zobowiąże się do przestrzegania minimalnych wymagań na obszarze całego gospodarstwa rolnego;
- 6) zobowiąże się do przestrzegania wymagań wynikających z poszczególnych pakietów.

Forma i wysokość pomocy

Producent rolny wnoszący o pomoc Schematu I, realizuje zobowiązanie przez okres 5 lat. Pomoc jest wypłacana corocznie, po wykonaniu określonego zestawu zadań zgodnie z wymogami danego wariantu. W przypadku, gdy producent rolny, obok płatności na obszarach Natura 2000, wnioskuje o płatności rolnośrodowiskowe, składa wniosek rolnośrodowiskowy z zaznaczeniem, że wnioskuje o płatność na obszarach Natura 2000. Pomoc będzie wypłacana razem z płatnością rolnośrodowiskową, natomiast finansowanie będzie pochodziło z dwóch działań. Pomoc stanowi rekompensatę za utracone dochody, dodatkowe koszty i koszty i koszty transakcyjne związane ze sporządzeniem dokumentacji siedliska lub dokumentacji ornitologicznej.

Pomoc jest powiększona w stosunku do płatności wynikającej z kalkulacji o 20%, ze względu na utracony dochód wynikający ze spadku wartości gruntów rolnych, które zostały włączone do obszarów Natura 2000.

Płatność będzie wypłacana w przeliczeniu na ha.

Liczba beneficjentów

Szacowana liczba beneficjentów w latach 2007 – 2013 wynosi 150 tys.

Zasięg geograficzny

Sieć obszarów Natura 2000 jest w trakcie wyznaczania. Obszary SOO i OSO Natura 2000, które obecnie obejmują ok. 11% powierzchni kraju.

SCHEMAT II

Schemat II będzie realizowany od 2010 r. Pomoc będą wypłacana dla beneficjentów na obszarach rolnych, na których obowiązują ograniczenia w związku z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, określonych w planie gospodarowania wodami. Szczegółowy opis pakietów wodnośrodowiskowych dostępnych dla beneficjenta zostanie opracowany na podstawie planu gospodarowania wodami.

II będzie realizowany od 2010 r. Pomoc będą wypłacana dla beneficjentów na obszarach rolnych, na których obowiązują ograniczenia w związku z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, określonych w planie gospodarowania wodami. Szczegółowy opis pakietów wodnośrodowiskowych dostępnych dla beneficjenta zostanie opracowany na podstawie planu gospodarowania wodami.

Powierzchnia realizacji działania

Schemat II będzie dostępny na obszarach wyznaczonych zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.

Beneficjent

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Kryteria dostępu

Beneficjent może ubiegać się o pomoc, jeżeli:

- 1) jest producentem rolnym;
- 2) jest posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa rolnego położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha;
- 3) zobowiąże się do realizacji zobowiązania przez okres 5 lat;
- 4) zobowiąże się do przestrzegania minimalnych wymagań na obszarze całego gospodarstwa rolnego;
- 5) zobowiąże się do przestrzegania wymagań wynikających z poszczególnych pakietów wodnośrodowiskowych.

Forma i wysokość pomocy

Producent rolny wnioskując o pomoc ze Schematu II, realizuje zobowiązanie przez okres 5 lat. Pomoc jest wypłacana corocznie, po wykonaniu określonego zestawu zadań zgodnie z wymogami danego wariantu. Pomoc stanowi rekompensatę utraconych dochodów, dodatkowych kosztach lub kosztów transakcyjnych. Pomoc będzie wypłacana w przeliczeniu na ha.

Liczba beneficjentów

Szacowana liczba beneficjentów w latach 2007 – 2013 wynosi 200 tys.

Zasięg geograficzny

Obszary wyznaczone zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.

Wskaźniki monitorowania

Wskaźniki produktu:

- 1) liczba wspieranych gospodarstw - w podziale na: płeć beneficjenta, na obszary Natura 2000; na obszary wyznaczone zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, województwa;
- 2) powierzchnia gruntów rolnych - w podziale na: obszary Natura 2000; na obszary wyznaczone zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, województwa.